

Nieuwsbrief, juni 2016**We zijn tevreden, maar we hebben ons doel nog niet bereikt**

De afgelopen maanden zijn wij druk bezig geweest om het renteswap debacle op de verschillende agenda's te krijgen. En als we nu terugkijken op de afgelopen periode dan kunnen we tevreden zijn met wat we hebben bereikt. We hebben contact gehad met de Nederlandse Vereniging van Banken, De AFM en de politiek. Inmiddels hebben we iedereen ervan weten overtuigen dat er actie moet worden ondernomen. Minister Dijsselbloem heeft een commissie van wijze mannen aangesteld die een voorstel moet doen om te komen tot een schikking. Ook met deze commissie hebben we rond de tafel gezeten.

Schikking lijkt geen optie

ABNAMRO heeft al aangegeven dat wat hen betreft het voorstel van de commissie niet bindend is. Als de commissie dus komt met een schikkingsvoorstel, betekent dit nog niet dat het voorstel automatisch uitgevoerd wordt. Wij adviseren ondernemers dan ook om zich bij ons aan te melden. Dat biedt de meeste zekerheid. Wij blijven procederen in het belang van de ondernemers die zich bij ons aangesloten hebben. Dat kan ook niet anders omdat onze rechtszaak tegen ABNAMRO in de laatste fase zit, zoals het er nu uitziet doet de rechter begin oktober uitspraak. Als de uitspraak in ons voordeel is, dan zal de afwikkeling van hun schade mogelijk nog dit jaar gebeuren.

Wij blijven streven naar maximale uitkering

We blijven er alles aan doen om de geleden schade voor 100 procent vergoed te krijgen. En daar blijft het niet bij. We willen ook het verlies aan ondernemingswaarde vergoed krijgen en zelfs onze eigen vergoeding. Aangesloten ondernemers kunnen daardoor rekenen op maximale uitkering.

Anoniem aanmelden

Veel ondernemers met een renteswap durven zich niet aan te melden omdat ze bang zijn dat door hun aanmelding de relatie met de bank onder druk komt te staan. Die angst is volledig terecht. De namen van ondernemers worden in eerste instantie niet bekend gemaakt. Pas als de echter erom vraagt, worden de namen van aangesloten ondernemers bekend gemaakt. Dit doen we pas wanneer de bank voor de rechter heeft verklaard dat de relatie met de bank niet onder druk komt te staan. In de rechtszaak tegen ABNAMRO is de identiteit van slechts zeven ondernemers bekend gemaakt. Dit was voldoende om voor alle aangesloten ondernemers te procederen.

Een eigen bank voor het MKB

Het grootste deel van onze vergoeding willen wij als kapitaalstorten voor een eigen bank voor het MKB. Zoals we al eerder gemeld hebben, hebben wij een kleine bank gevonden die samen met ons deze speciale bank op wil zetten. De voorbereidingen zijn in volle gang om die bank nog dit jaar te introduceren. Of dit inderdaad gaat lukken, hangt af van een groot aantal zaken. We hebben goedkeuring van onze plannen nodig van de toezichthouder en van de huidige aandeelhouders. Ook zijn we op zoek naar geschikte mensen uit de financiële wereld die ervan overtuigd zijn dat bankieren opnieuw moet worden uitgevonden. Professionals die de bank op een verantwoorde en duurzame wijze kunnen leiden waarbij het belang van de klant voorop staat. Daarnaast zijn we bezig om op basis van de ingevulde enquêtes producten en diensten te ontwikkelen.

Rentederivaten moeten verboden worden (Door Ebel Magnin)

In een interview met Prof. Theo Kocken dat is verschenen in nummer 2014/6 van het Tijdschrift voor Compliance antwoordt Theo Kocken op de vraag van de interviewer of rentederivaten verboden moeten worden voor het MKB volmondig met JA.

Prof. Theo Kocken is hoogleraar Risicomanagement voor Institutionele Beleggers aan de VU en heeft een lange staat van dienst. Hij is ook een vrije geest en dat spreekt mij bijzonder aan. Ik heb daarom veel respect voor de man.

Nu wil het geval dat minister Dijsselbloem Theo Kocken heeft benoemd als één van de leden van de Deskundigencommissie derivaten. U weet wel de commissie die de opdracht heeft gekregen in overleg met de banken een herstellkader te ontwerpen om de schade die door rentederivaten is aangericht, te herstellen.

Theo Kocken is dus de mening toegedaan dat rentederivaten verboden moeten worden voor het MKB.

Waarom, zult u denken? Welnu, heel simpel; Theo Kocken vindt en ik citeer: "Professionals zoals pensioenfondsen boven de 1 miljard moeten natuurlijk wel derivaten kunnen gebruiken, want ze moeten hun risico's kunnen afdekken. Maar het is absurd dat woningcorporaties voor miljarden aan kredietderivaten hebben. Ik vind dat als zij complexe derivaten gebruiken dat dat onder toezicht van DNB moeten komen te staan.

En het MKB moet je nooit met derivaten opzadelen, want daar hebben ze te weinig kennis voor. Het is bovendien idioot om bij een lening met variabele rente van een miljoen een renteswap van een miljoen af te sluiten om de rente te fixeren. Geef de MKB-er gewoon een vastrentende lening in plaats van twee producten die hetzelfde opleveren.”

Hier staat geen woord Spaans in, zou ik menen. Theo Kocken is dus de mening toegedaan dat de MKB-er te weinig kennis heeft van rentederivaten en dat een renteswap met een variabelrentende lening hetzelfde oplevert als een vastrentende lening. Ik ben het van ganser harte met hem eens dat de gemiddelde MKB-er te weinig kennis heeft van rentederivaten.

Wat betreft de vergelijking vastrentende lening versus variabelrentende lening plus renteswap ben ik het in theorie met Theo Kocken eens. Immers, een variabelrentende lening met renteswap is een synthetische vastrentende lening. In beide gevallen is de rente gefixeerd. Ik abstraheer even van de opslagen die banken menen in rekening te moeten brengen.

Echter, wat Theo Kocken niet in zijn stelling betreft, is dat een vastrentende lening duurder voor de MKB-er is dan een variabelrentende lening. Dat heeft simpelweg te maken met het feit dat banken bij het verstrekken van een vastrentende lening een hoger kapitaalbeslag dienen aan te houden. Voor de bank is het daarom goedkoper om een variabelrentende lening aan de MKB-er te verstrekken. Dat hebben ze dan ook vanaf 2005 volop gedaan.

Dus op het eerste gezicht lijken de MKB-er en de banken allebei voordeel te genieten en is het dus een win-win situatie voor beide. Het is goedkoper voor de MKB-er en goedkoper voor de bank. Waar het mis gaat, is dat de banken niet alleen een variabelrentende lening hebben verstrekt, maar tevens een renteswap hebben geadviseerd en afgesloten. In het merendeel van de gevallen zelfs verplicht.

Daar is het fout gegaan. Wat Theo Kocken ongetwijfeld weet, maar in het interview niet naar voren heeft gebracht, is dat een variabelrentende lening plus rentecap veel goedkoper voor de MKB-er en de bank zou zijn geweest, dan een vastrentende lening of variabelrentende lening plus renteswap.

CLAIM PARTICIPANTS

Immers, de rentecap beschermt tegen rentestijging boven de zogenaamde strike rate van de rentecap, doch laat de MKB-er volop profiteren van de rentedaling. Dat is heel eenvoudig aan te tonen met een scenarioanalyse. Theo Kocken is daar ook een groot voorstander van om met behulp van scenarioanalyses risico's in kaart te brengen en te kwantificeren.

Welnu, als de drie alternatieven – vastrentende lening, variabelrentende lening plus renteswap en variabelrentende lening plus rentecap – onderworpen zouden zijn aan een scenarioanalyse, dan zou blijken dat de variabelrentende lening plus rentecap het superieure product zou zijn geweest om het risico van een stijgende rente af te dekken. Een vastrentende lening heeft namelijk het risico dat de rente gaat dalen onder het niveau van de overeengekomen rente. Dat risico wordt met de rentecap weggenomen.

Claim Participants heeft in ieder swapdossier de door Theo Kocken terecht aanbevolen scenarioanalyse uitgevoerd en in ieder dossier zou de met een renteswap opgezadelde MKB-er veel goedkoper uit zijn geweest met een variabelrentende lening plus rentecap. Een vastrentende lening zou nooit in aanmerking gekomen zijn, nog afgezien van het feit dat die door de banken niet werden aangeboden.

Dus Theo Kocken, het verbod zou moeten gelden voor renteswaps en andere complexe rentederivaten, maar niet voor de rentecap. Daarmee ontstaat namelijk een win-win situatie voor de MKB-er, de bank en de Nederlandse economie.

pdriessen@claimparticipants.com
<http://www.claimparticipants.com>